

УЗНАГАРОДЖАННЕ ВУЧОНЫХ УНІВЕРСІТЭТА

За заслугі ў падрыхтоўцы спецыялістаў і развіціі навукі Прэзідыму Вярхоўнага Савета БССР узнагародзіў:

ГАНАРОВАЙ ГРАМАТАЙ ВЯРХОУНАГА САВЕТА БЕЛАРУСКАЙ ССР

Дарогіна Васілія Аляксандравіча—дацэнта, дэкана факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Дарожкіна Мікалая Афанасьевіча—прафесара, загадчыка кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Ельшэвіча Міхаіла Аляксандравіча—прафесара кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Ерафеева Барыса Васільевіча—прафесара, загадчыка кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Яругіна Мікалая Паулавіча—прафесара, загадчыка кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Казлову Ольгу Васільеву—дацэнта кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Крылова Уладзіміра Іванавіча—загадчыка кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Міхайлова Арсенія Міхайлівіча—дацэнта кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Пятровіча Паула Грыгор'евіча—дацэнта, дэкана факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Рагозіна Неафіта Ермалаевіча—доктара эканамічных наукаў, загадчыка кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Сікорскага Усевалада Міхайлівіча—дацэнта кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Старобінца Грыгорыя Лазаравіча—прафесара, загадчыка кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Турэцкага Аўрама Хаймавіча—дацэнта кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Халімановіча Міхаіла Панцялеевіча—дацэнта, дэкана факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

ГРАМАТАЙ ВЯРХОУНАГА САВЕТА БЕЛАРУСКАЙ ССР

Вінберга Георгія Георгіевіча—прафесара, загадчыка кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Беляева Віктара Фёдаравіча—дацэнта кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Дзямінцева Васілія Аляксеевіча—дацэнта, загадчыка кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

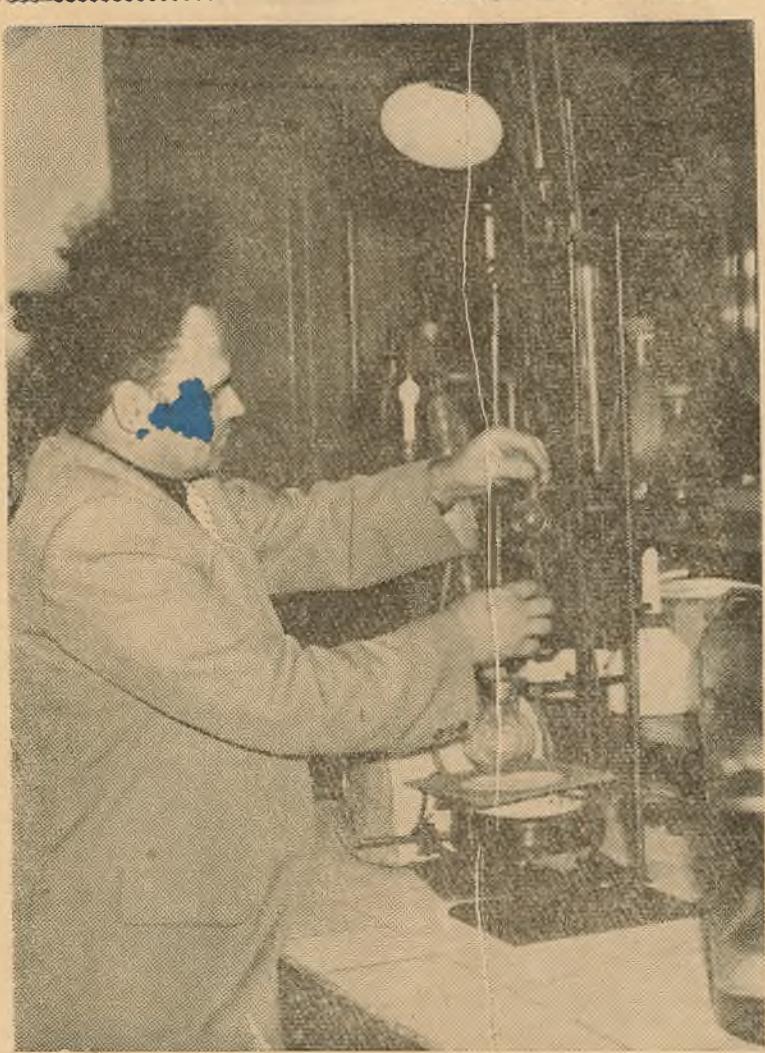
Драко Міхаіла Міхайлівіча—дацэнта кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Калішэвіча Сяргея Уладзіміравіча—дацэнта, загадчыка кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Скапцова Сяргея Герасімавіча—дацэнта кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Тутаева Леаніда Кандратавіча—дацэнта кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Цікоцкага Міхаіла Яўгеньевіча—дацэнта кафедры Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна.

Дэкан хімічнага факультэта Іван Рыгоравіч Цішчанка—выхаванец нашага ўніверсітэта. У 1938 годзе ён скончыў БДУ з адзнакай і пачаў працуваць на хімічным факультэце.

Дацэнт, кандыдат хімічных науак Цішчанка мае сем навуковых работ у розных галінах хіміі. У 1960 годзе ён атрымаў аўтарскае пасведчанне на вынаходніцтва новага, больш эфектыўнага і танінага речыва, якое шырокая выкарыстоўваеша ў народнай гаспадарцы краіны.—дзіацэціла.

За поспехі ў развіціі навукі і падрыхтоўцы спецыялістаў-хімікаў Іван Рыгоравіч Цішчанка узнагароджаны медалем «За працоўную адзнаку».

НА ЗДЫМКУ: І. Р. Цішчанка ў лабараторыі

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

№ 28 (459)

Серада, 11 кастрычніка 1961 г.

Цана 1 кап.

Абмяркоўаем праект Праграмы КПСС

ВЫСОКАРОДНЫЯ ЗАДАЧЫ ГУМАНІТАРНАГА ВЫХАВАННЯ

Пры абмеркаванні праекта Праграмы КПСС на партыйным сходзе філалагічнага факультэта звязала размова аб значэнні гуманітарнай адукациі ў выхаванні новага чалавека, будаўніка камунізма. Некаторыя думкі па гэтаму пытанню хочацца выказаць і вось чаму.

«Вядома, што ў сувязі з фантатичнымі поспектамі савецкай навукі і тэхнікі, у сувязі з першымі падэтымі чалавека ў космас сярод нашай мядзелі яничэ больш узлацнілася цяг да дакладных навук—матэматыкі, фізікі, хіміі, біялогіі. Гэта прыемная і зусім праканамерная з'ява. Аднак бяспрэчным застаецца таксама вялікае значэнне гуманітарнай адукациі ў справе выхавання савецкага чалавека.

Успомнім нядахньюю дыскусію ў друку аб «фізіках» і «лірыках». Выказваліся два супраполеглыя пункты гледжання.

Адны гаварылі, што савецкі вучоны, інжынер у наш час павінен быць чалавекам, чые духоўныя інтарэсы не выходзяць за рамкі сваёй спецыяльнасці.

У процілеглыя гэтай думкы другія даказвалі, што вялікую ролю адигрывае чалавек, які авалодае, у першую чаргу, гуманітарнымі ведамі, знаёмы з мастацтвам, запатрабаваным якога далейшія дакладных навук.

Ужо ў ходзе дыскусіі было спрэядліва сказана, што нельга ставіць пытанне: «фізікі» або «лірыкі». Важныя не толькі фізікі, але і лірыкі. Не можа будаўнік камунізма быць чалавекам абмежаваным, для якога існуе толькі яго вузкая спецыяльнасць. Адрыў ад гуманітарных галін—гэта ў той жа час адрыў ад свету ідэй, ад палітыкі, ад пытан-

няў, якія складаюць жыццёвую аснову нашага ладу. Гутарка павінна ісці ад максімальнага збліжэння абедзвою галін чалавечай культуры—сучаснай навукі, тэхнікі з гуманітарнай асьветай, маствацтвам.

Адсюль становіца відавочным, якое вялікае значэнне грамадскіх, гуманітарных навук—філософіі, гісторыі, літаратуры, права і інш.—у фарміраванні чалавека будыўніц.

Учытывалася ў праект Праграмы КПСС! У раздзеле, прысвечаным навукам, гутарка перш за ёсё ідзе ад такіх вядучых галінах прыродазнавства як матэматыка, фізіка, хімія і біялогія, бо далейшы перспектывы прагрэсу навукі і тэхнікі вызначаюцца дасягненнямі менавіта гэтых навук.

Але ў гэтым жа раздзеле праекта Праграмы указываецца, што інтэнсіўна будзе развівацца даследчая работа ў галіне грамадскіх навук, якія складаюць навуковую аснову кіраўніцтва развіццём грамадства. Далей там жа даказваецца, што галоўным у галіне грамадскіх навук з'яўляецца вывучэнне і тэарэтычнае абагульненне практикі камуністычнага

будаўніцтва, даследванне асноўных заканамернасцей эканамічнага, палітычнага і культурнага развіцця сацыялізма і перарастання яго ў камунізм, расправоўка проблем камуністычнага выхавання.

Гэтым яшчэ не вычэрпваюцца задачы грамадскіх навук, гуманітарных выхавання. Адказныя задачы гуманітарных факультэтаў выцякаюць з рады другіх палаўніцтваў праекта Праграмы. У раздзеле, дзе вызначаны задачы партыі ў галіне ідэалогіі, выхавання, адукациі, навукі і культуры, падкрэсліваецца, што фарміраванне новага чалавека адбываецца ў працэсе актыўнага ўдзелу ў будаўніцтве камунізма, пад упрымнім усёй сістэмі выхаваўчай работы партыі, дзяржавы і грамадскіх арганізацій, у якой важная роля належыць друку, радыё, кіно і тэлебачанню.

Дакладна вызначаецца ў праекте Праграмы значэнне літаратуры і мастацтва ў выхаванні: «Савецкая літаратура і мастацтва, прасякнутыя аптымізмам і жыццёсцю ўраджальными камуністычнымі

(Заканчэнне на 2-ой стар.)

Павярні ВЫКЛЮЧАЛЬНІК!

Вечар ціха выходзіць над горадам. Ярка успыхвае свяло ў воках дамоў, яркім светлом зіціць лімпачкі ў лабараторыях, кабінетах, чытальняй зале, пакоях інтэрнатаў.

Наведаемся ў любы вучэбны корпус, заглянем у аудыторыі, лабараторыі і ўбачы... У аудыторыі сядзіць адзін студэнт. Ен рыхтуецца да заніткаў. Што ж, укулючаць усе чатыры, шэсць лімпачак, калі можна абысціся і дзвімі. А, пакідаючы аудыторыю, ён яшчэ забудзе і выключальник павярнуць. Свяцяцца вокны, адкідаючы ў цемень ночы нікому не патрэбны светлыя паласы, паглянуночы сотні рублёў.

У лабараторыях можна ўбачыць тое ж самае. Бывае і так, што студэнт да доследу не падрыхтаўваўся, але матор уключыў. Правае матор і пасля заканчэння доследу. А лічыльнік няўмольны. Ен мерна гудзе, адлічваючы кілаватыя электрычныя энергіі, якія абыходзяцца ўніверсітэту ў «капеек».

Калі часам ночу і не будзе ведаць, дзе знайдзіцца інтэрнаты ўніверсітэта, то электрычныя «маякі» заусёды пакажуць гэта. Свяло ліءца з усіх калідораў інтэрната, паверхаў, кухняў, умыўальняў, ленпакояў.

Усё гэта здаецца дробяззю, на якую мы не звяртаем увагі. Але дазвольце прывесці некаторыя лічбы. Яны вельмі пераканаўчыя. Раскрытоўцы сэнс гэтых дробязей, дадуць звесткі аб колькасці грошай, якія расходзяцца на асвяленне ўніверсітэта.

За мінулы год бухгалтерыя выплаціла за электраэнергію 60.075 рублёў (у новым пераліку). Зрабіўши маленкія разлікі, упэўнімся, што адзін дзень каштаваў ўніверсітэту 195 рублёў.

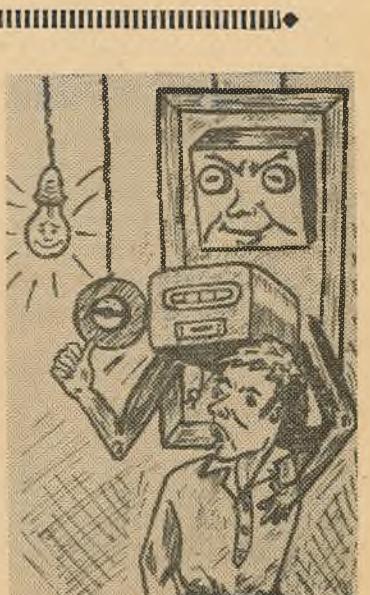
◆◆◆◆◆

Быў лічыльнік разгневаны так, што аж крыкнуў даволі няміла: «Павярні выключальник, лайдак, Беражы дарагое свяціла!»

Треба штосьці рабіць. Магчыма, было б метагодна пераняць воўпіт політэхнічнага інстытута. Там у 1 гадзіну ночы ўсёды выключацца свяло, за выключэннем самых неабходных месцаў. Добра было б, каб факультэтка камса-мольскія буро сур'ёзна ўзяліся за эканомію свяла і вылучылі людзей з мэтай кантролю за выкарыстаннем электраэнергіі. Многае залежыць таксама ад ініцыятывы студсаветаў.

Ты выходзіш вечарам з аудыторыі. Павярні выключальник! Няхай лімпачка не гарыць да раніцы!

В. КОРХАУ,
галоўны бухгалтар БДУ.

Гэта—цудоўна!

У аўторак з паездкі па краіне вярнуліся студэнты 5-га курса географічнага факультэта. Яны пабывалі на Сталінградскай ГЭС, паведалі салёнае возера Бискупінскага, вывучаючы глебы і расліннасць Паволжжа.

У сонечнай Грузіі студэнты убачылі пепістия горынаў рэкі і вяршыні гор, пакрытыя вечнымі снегамі...

— Гэта цудоўна! — гаворыць падарожнікі.

Малюнак і тэкст М. ЗНАКА
(студент 1-га курса аддзялення журналістыкі).

Тут мы не гости.

Мы — гості!

Інтэрнат! З ім пераплецена ўсё наша студэнткае жыццё. Тут мы марым, вядзем гарачыя спрэчкі, тут нараджаеца чаша моцная дружба. Пройдуць імклівія гады вучобы і мы пакінем інтэрнат, раз'едземся ў розныя бакі. Але ў памяці ён застанецца родным наездом.

Ніжэй мы расскажам пра жыхароў інтэрната № 4.

Пры ўваходзе ў інтэрнат цябе абавязкова сустрэне дзяжурны:

— Пропуск!..

На першы ўгляд—чыстая фармальнасць. Але гэта не так. І спрауды. Дзяжурны па інтэрнаце—гаспадар. Ён сочыць за чысцінёй паверху, захоўвае нармальны ўмовы для працы і адпачынку студэнтаў. Работы, вядома, шмат. Аднак з ёй паспяхова спраўляюцца юнакі і дзяўчыны...

ЗА КАМУНІСТЫЧНЫ БЫТ

Так ужо павялося: дзе б ні знаходзіўся савецкі чалавек, ён заіздыў імкненца пакінуць пасля сябе нешта добрае, зрабіць карыснае не толкі для сябе, але і для другіх. Барацьба за камуністычныя адносіны да працы, пасткі новага ў супольным жыцці, узорныя паводзіны ў грамадскіх месцах, барацьба за камуністычны быт—вось чым выражают гэта ў наши дні.

СЕННЯ—КІНО

У вестыбюле інтэрната афіша: «Сёння ў клубе інтэрната—мастакі фільм «Украінская рапсодыя».

Кінамеханік Антон Сыцко, студэнт 4 курса юрыдычнага факультета, набыў гэтую спецыяльнасць у армії.

— Усё добра, толькі вось памянікнне малавате. Кожны фільм звычайна дэманструем па два разы, але ўсе жадаючыя не могуць яго прагледзець.

Наогул, вельмі вялікую ўвагу ўдзяляе студсавет арганізацыі адпачынку. Праведзены выспуты па кнігах Шалашнова «Судзя», Кажэунікава — «Знаёмца, Балуеў», Германа—«Адзін год». Юрысты наладжвалі сустрэчы з работнікамі суда і прокуратуры.

З усімі наўнамі, якія адбываюцца ва ўніверсітэце, знаёміць студэнтаў радыёвузел.

Нядрэнна працуе савет ленпакою. Там можна знайсці любую газету, а калі пажадаеш—атрымаць мастакскую літаратуру. Дзякуючы ініцыятыве члена савета ленпакою В. Смаргунава была арганізавана бібліятэка-перасоўка.

Сказанае вышэй, гэта далёка не поўны пералік добрых спраў, якія праводзяцца ў інтэрнате.

Рая Сапожнікава, член студсавета

РАСКАЗВАЕ УЛАДЗІМІР КАРАВАЙ

Перш за ўсё, мы паставілі перад сабой задачу: дабіцца таго, каб кожны член студсавета быў бездакорным у паводзінах, служкіў прыкладам для ўсіх астатніх,—пачаў свой расказ старшыня студсавета Уладзімір Каравай. Вось чаму Пётр Выбарнаў, Вера Ужакіна, Марыя Ключнікава, Уладзімір Казека быў выведзены са студсавета. Цяпер у нас моцны, згуртаваны калектыв, у складзе якога ініцыятыўныя энергічныя юнакі і дзяўчыны.

Вось Раё Сапожнікава. Яна адказвае за парадак на другім паверсе. Аб яе дзейнасці можна меркаваць па выніках: паверх, за які адказвае дзяўчына, заісціе здзіўляе першае месца. За сваю работу Раё была узілагароджана граматай прафкома і каштоўным падарункам.

Толькі добрае можна гаварыць пра Леаніда Дашука, Уладзіміра Свеціча і Валянціну Шынкоўскую.

Наогул, вельмі вялікую ўвагу ўдзяляе студсавет арганізацыі адпачынку. Праведзены выспуты па кнігах Шалашнова «Судзя», Кажэунікава — «Знаёмца, Балуеў», Германа—«Адзін год». Юрысты наладжвалі сустрэчы з работнікамі суда і прокуратуры.

З усімі наўнамі, якія адбываюцца ва ўніверсітэце, знаёміць студэнтаў радыёвузел.

Нядрэнна працуе савет ленпакою. Там можна знайсці любую газету, а калі пажадаеш—атрымаць мастакскую літаратуру. Дзякуючы ініцыятыве члена савета ленпакою В. Смаргунава была арганізавана бібліятэка-перасоўка.

Сказанае вышэй, гэта далёка не поўны пералік добрых спраў, якія праводзяцца ў інтэрнате.

Уладзімір Каравай і Уладзімір Кузнякоў рыхтуюць чарговую радыёперадачу.

ВЫСОКАРОДНЫЯ ЗАДАЧЫ ГУМАНІТАРНАГА ВЫХАВАННЯ

(Заканчэнне.)

ідэямі, адыгрываючы вялікую ідэйна-выхавающую ролю, развіваючы ў савецкім чалавеку якісці будаўніка новага свету. Яны закліканы служыцца крыніцай расадасці і натхнення для мільёнаў людзей, выражаць іх волю, пачуцці і думкі, служыцца сродкам іх ідэйнага ўзвагачэння і маральна-нравственнага выхавання».

Гэтыя палажэнні ясна паказваюць на асноўную кірунку дзеяния гуманітарных факультэтаў у выхаванні новага чалавека, які ўсебакова спалучае веды ў спецыяльна вызначанай вобласці з высокімі культурнымі запатрабаваннямі.

Філалагічны факультэт рыхтуе настаўнікаў сярэдняй школы і журналістаў. І тут галоўнае заключаеца ў тым, каб даць студэнтам пэўныя веды, рыхтаваць для школы выхавацеляў, а для друку—журналістаў, улюбёных у сябе спраўу. Даўно вядома, што нельга навучыць любіць тое, чаго

сам не любіш або не ўмееш любіць. Паказальна, як адзываюца праслаўленыя савецкія касманаўты Ю. А. Гагарын і Г. С. Цітой аб сваіх настаўніках. Вялікую роль ў выяўленні і развіцці іх здольнасцей адыгралі педагогі. Яны змаглі прывіць будучым касманаўтам любіць да ведаў, да науакі, выхаваць іх духоўна багатымі людзьмі, спрауднымі патрыётамі Радзімы.

Перад нашымі факультэтамі праект Праграмы КПСС ставіць высокародную задачу—рыхтаваць кваліфікаваныя кадры настаўнікаў і журнالістаў. Перад імі ж пачэсная і адказная задача—выходзіць пакаленне людзей, якія будуть жыць, працаць і кіраваць грамадскімі справамі пры камунізме.

Гэта задача акрыляе кожнага з нас. І тому мы з радасцю і гордасцю галасуем за праект Праграмы Камуністычнай партыі! М. С. ЗЕРНІЦКІ, дацент.

Поспехі і няўдачы

У МІНУЛЫМ МЕСЯЦЫ ва універсітэце, а таксама за яго межамі адбыліся спаборніцтвы, у якіх прымалі ўдзел нашы спартсмены.

Раней за ўсіх уступілі у барацьбу студэнты—першакурснікі. 24 верасня праходзіў шашачны турнір. У ім прымалі ўдзел 7 калектываў.

(фізфак), Лагода (матфак). У дзяцячых спаборніцтвах (матфак), Хапалюк (фізфак) і інш. Усе яны выканалі норматыв 3 разраду.

Слаба выступілі географы. Яны не трапілі ў фінал. А вось ад гістарычнага, юрыдычнага і філалагічнага факультэтаў не было ніводнага прадстаўніка. Цікава б ведаць, чаму?

Нядыўна пачаліся фіналы. У першы дзень каманда фізфака перамагла і каманду матэматыкаў з лікам 3:1. З такім жа лікам камандзе біяфака прышлося «скласіці зброю» перад камандай хімфака, якая зімала апошнія месцы ў паўфінале. Фіналы працягваюцца. Найбліжы верагодны прэтэндэнтам на першое месца з'яўляюцца біёлагі, фізікі і матэматыкі. Сустрэчы паміж імі выявяць пераможцу.

ВЯЛІКАГА ПОСПЕХУ дасягнуў студэнт 4-га курса матэматычнага факультэта Антанавіч. Выступаючы на спаборніцтвах у Гомелі на першынстве рэспублікі па класічнай барацьбе сярод першаразраднікаў, ён атрымаў 3 перамогі і заняўшы другое месца, тым самым яшчэ на крок прыблізіўся да здэйснення свайго міжнароднага прэтэндэнта на першое месца.

— Не ведаю, што б рабіць, каб не такі баявы студсавет...

Сваймі рукамі

Ва ўмывальніках, на кухнях і на калідоры—выключная чысціна і парадак. І ўсё гэта робяць самі студэнты. І робяць не абы як.

Прауда, спачатку нялёгкай паказалася некаторымі ролю прыбалычнічыка. Але гэта засталася зададу. Зініце, як зграбна націраюць падлогу студэнты чацвёртага курса юрыдычнага факультэта Анатоль Клімук і Рыгор Марысюк.

Кожны студэнт не лічыць цяпера дробязю захоўваць чысціню, не толькі ў сваіх пакоях, але і ва ўсім інтэрнаце. Адсюль стане зразумелым, чому інтэрнат заняў першае месца ў спаборніцтве сярод іншых інтэрнатоў універсітэта. У гэтым заслуго не аднаго студсавета, а ўсіх студэнтаў.

ДОБРЫЯ ВЕСТКІ прышли з поўдня. Студэнт гістарычнага факультэта М. Балыкоў, выступаючы на лёгкаатлетычных спаборніцтвах чэмпіянату краіны на дыстанцыі 5 000 м, прынёс камандзе нашай рэспублікі заліковыя ачкі.

РАСЧАРОУВАЮЦЬ аматараў футбола сваймі няўдалымі выступлэннямі нашы футбалісты. На першынстве горада сярод вышэйшых навучальных установы яны занялі чацвёртага месца.

А вось вынікі сустрэч: трох паражэнні ад каманд МТІ (0:1), БПІ (1:2), ІФК (0:3). І толькі адзін выйгрыш у другой каманды ІФК з лікам 1:0. Безумоўна, гэтыя лічбы гаворяць аб тым, што ігракам нехадзяна майстэрства. Вельмі нязладжана гуляюць нападаючыя, шмат памылак дапускаюць абаронцы. Добра гуляюць вартары Лосеў і цэнтральны абаронца капітан каманды Пашкоў. Аднак гэта адзін выйгрыш...

М. ШАРУБА,
(наш. кар.)

Рэдактар М. ЦІКОЦКІ.

НАШ АДРАС:
Мінск,
Універсітэцкі гарадок,
біякорпус, 31.
Тэлефон: 2-07-19

Друкарня выдавецтва
МВСС і ПА БССР.

Зак. 2035

Тэкст і фота Л. Кузьміцкага і
А. Нічыпарука. АТ 06653